

GYILKOS CSÁKÁNYOK NYOMÁN

eltűnő régi hires házak, hangos dáridók megvén-
hedt lakói közt

A VÉGNAPJAIT ÉLŐ TABÁNBAN

Osztályozás

725.091

"1933"

Romok hátán kő- és téglatörmelék, tüdőt fullasztó, szemet csipdeső mézporfelhő... Kiméretlen következetességgel kopog a csákány, nagyot huppan egy-egy párévszázados helyéből kilődított kődarab... Bontják a Tabánt... A már százszor kimondott halálos ítéletet most végrehajtják véglegesen és visszavonhatatlanul...

Végigsétálunk az enyészetbe dőlő utcákon, az ósdi, apró házikók között, amelyeknek megbarnult kövei utoljára melegednek a szeptemberi verőfényben s amelyeket kikezdet és irgalmatlanul, pillanatról-pillanatra fogyaszt a szapora csákány... Vigasztalan, sivár a pusztulás képe. Mintha negyvenkettes bomba ekrazitmagja fröccsent volna szét itt a halott utcák között...

Romantikus sirató helyett csak a tényeket... Az Árok-utcától a Virág Benedek-utcáig most minden ház romokban hever. Az eddig zavartalan multbeli hangulatba ringató régi Szarvas-tér Gellérthegy felőli féloldala olyan, mint egy foghíjjas őskori állat fog-sora... A híres „7. 7. 7.”-hez címzett kocsmának se hire, se hamva... Középtűt az ütött-kopott sárga emeletes ház még áll ép-ségben, de némaságával megborzaszt, mint egy kísértethajlék. Lenn az üzletajtók vaspánttal örökre lelakatolva. Fenn nyitva felejtett ablaktáblákat csapdos a szellő. Olyan borzasztó, hogy hang se hallik belülről...

A hepe-hupás, csöndes Görög-utca felső sarkán az 1549-ben alapított, „A mély pincéhez” titulált nevezetes vendéglő is szedi a sátorfát. Ki is van írva: „Október 2-án a Tabán lebontása miatt költözünk...” A Kereszt-utca 6. szám alatt megrokkant, szegleten álló föld-

Forrás:

Pesti Hírlap

Budapest 1933 XI/19

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)

Személy:

Helyszám:

szintes, barnacseréptetős házban a Kakuk-vendéglő, borozó és kávéház... Nyitjuk a tölgykaput. Kattan a kilincs, de nem enged. Zárva. A bejárat felett kétoldalt homályos, öblös, lustán himbálózó, régimódi lámpások. Az alacsony ablakon kikandikál a népművészeti berendezés: figurás, festett lócák, székek, szöttek terítők... A konyhaablakon is benézünk. Fehérsapkás kukták szakácskodnak. Ki tudja meddig?... Intenek is a kezükkel, hogy a másik oldalon tessék befáradni...

Apród-utca 10... A tabáni templom háta mögött sárga, magas ház. Korlátos lépcső

vezet fel. A földszinten pékbolt, ajtaja felett az ősi aranyzarvasos cégérrel.

S felülről, a fehérfüggönyös tenyérnyi ablakok egyikéből nézegetett ki tisztelendő Virág Benedek pálos poéta cselőtt több, mint száz esztendővel a néhai Szarvas-térre... Most csak az emléktábla hirdeti:

*Nemzeti léleknek tüzes ébresztője lakott itt,
Zengve dalát s írván nemzete századait.*

*Itt élt, halt — nem halt — meghalva is él,
aki úgy élt,*

Mint a magyar nemzet dísz: Virág Benedek.

„Alliták tisztelői 1880 január 23-án”

olvassuk. Elszáradt koszoru simul hozzá. Vajjon hányan kíváncsiak az erre haladók közül a pattogó hexameterekre?

Szűk, homályos kapuboltozat, felakasztott vaski lámpással... Bekeretezett barna papi-

ron tinta-írással a lakók névjegyzéke. Az udvaron oszlopos zöld galambduc, turbékoló, szürkéstollu lakókkal... Felmegyünk jobb-oldalt a grádics-soron. Az ajtón keresztbevetve egy hatalmas vaspánt és le van lakatolva. Hát itt „élt-halt” valamikor Virág Benedek... A mostani lakó neve a kitett névjegy szerint: Reinhard László mérnök.

Valaki felszól az udvarról:

— Kit tetszik keresni?

Hát ezt nehéz volna megmondani... Lenn a másik udvarban, a házmasterlakásban megkapjuk az információt. A szives hangból látszik, hogy megszokták itt az íróféle embert. — Igen, itt lakott a költő — hangzik a természetes, magától értetődő hangon. — Ha a mérnök ur itthon volna, szívesen megmutatná az urnak a lakást, de most vidéken nyaral...

— Hogy meddig maradunk itt? Nem tudjuk... Egyelőre nem bolygatnak minket... Esetleg pár év... Tavaly előtt hallottuk, hogy egy holland vállalkozó ötemeletes bérházat akar itt építeni... Ki tudja, mi lesz...

Ez az: ki tudja mi lesz... De Tabán poétaszerezemesei némileg vigasztalódhatnak. Egyelőre békén marad az öreg pálos költő egykori lakóháza az általános rombolásban...

Künn, távolabb a csákányok kopogtatják, rontják a pár évszázados falakat. Gurulnak, hullanak a kövek, a téglák... S merre hullanak szét innen a holt kövek közül a kibolygatott élők?...
Mihály László.